

به نام خدا
دانشکده پزشکی
طرح درس

عنوان درس : روش تحقیق مخاطبان: دانشجویان بهداشت حرفه ای، کارشناسی ارشد، ترم ۱
تعداد واحد: ۱ واحد تئوری
ساعت پاسخگویی به سؤالات فراگیر: سه‌شنبه‌ها ساعت ۱۲-۱۰ دانشکده بهداشت
زمان ارائه درس: دوشنبه‌ها ساعت ۱۰-۸ دانشکده بهداشت هر هفته نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲ (۸ جلسه)
محل برگزاری: کلاس؟؟ دانشکده بهداشت
مدرس: دکتر امیرحسین هاشمیان
مشخص بودن پیش‌نیاز: ندارد

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم و اصول روش تحقیق به منظور کسب دانش و مهارت در زمینه انواع روش‌های تحقیق و تهیه طرح پژوهشی، طراحی قدم‌های اجرائی و ارزیابی مراحل اجرای تحقیق جهت حل مشکلات سلامتی در سطح فرد، گروه و جامعه در قالب پروژه‌های تحقیقاتی و فراهم آوردن فرصت یادگیری

اهداف کلی جلسات:

- ۱) تعریف آمار، اهمیت آن در علوم پزشکی و بهداشتی، متغیرها و مقیاس‌های اندازه‌گیری.
- ۲) تعریف جامعه، نمونه، نمونه‌گیری و انواع آن.
- ۳) روش‌های مقدماتی آماری در تجزیه و تحلیل داده‌ها
- ۴) روش‌های جمع‌آوری داده‌ها و اعتبار و پایایی آن‌ها.
- ۵) معیارهای حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و منفی در تست‌های تشخیصی.
- ۶) انواع خطاهای متداول در پژوهش
- ۷) مرور مطالب و رفع اشکالات دانشجویان

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: تعریف آمار، اهمیت آن در علوم پزشکی و بهداشتی، متغیرها و مقیاس‌های اندازه‌گیری
اهداف ویژه رفتاری جلسه اول:

- ۱- تعریف آمار
 - ۲- تعریف انواع متغیر و آشنایی با نقش متغیرها در تحقیق
 - ۳- مقیاس‌های اندازه‌گیری
- در پایان دانشجو قادر باشد:
- ۱-۱ تعاریف آمار توصیفی و استنباطی را بدانند و تمایز آن‌ها را از هم بتوانند تشخیص دهند.
 - ۲-۱ مثال‌هایی از کاربرد علم آمار در علوم پزشکی ارائه نمایند.
 - ۳-۱ در اندازه‌گیری متغیرهای مورد مطالعه، مقیاس درست اندازه‌گیری را تشخیص داده و بکار ببرند.
 - ۴-۱ تعریف متغیر را بیان کنند.
 - ۵-۱ انواع متغیرها را بر اساس ماهیت و نقش آن‌ها در تحقیق نام ببرند.
 - ۶-۱ مقیاس اندازه‌گیری متغیرهای کمی و کیفی را بیان کنند.
 - ۷-۱ تعریف متغیرهای زمینه‌ای و مخدوش‌کننده را بیان کنند.
 - ۸-۱ تعریف متغیرهای مستقل و وابسته را بیان کنند.
 - ۹-۱ تفاوت بین انواع متغیرها را از نظر انتخاب روش‌های آماری مناسب شرح دهند.

هدف کلی جلسه دوم: تعریف جامعه، نمونه، نمونه‌گیری و انواع آن.

اهداف ویژه رفتاری جلسه دوم:

- ۱- آشنایی با مفهوم جامعه و نمونه
- ۲- آشنایی با روش‌های نمونه‌گیری تصادفی و ویژگی‌های مربوط به آن
- ۳- آشنایی با روش‌های نمونه‌گیری غیر تصادفی و ویژگی‌های مربوط به آن
- ۴- محاسبه حجم نمونه لازم

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۲ مفاهیم جامعه و نمونه را تعریف کنند و در تجزیه و تحلیل مسائل آماری این مفاهیم را به درستی بکار ببرند.
- ۲-۲ مفاهیم و اصول نمونه‌گیری در آمار را توضیح دهند.
- ۳-۲ کاربرد هر یک از روش‌های نمونه‌گیری را بیان کنند.
- ۴-۲ طریقه نمونه‌گیری و انواع آن را بدانند.
- ۵-۲ تعداد نمونه لازم را برای برآورد میانگین یک جامعه تعیین کنند.
- ۶-۲ تعداد نمونه لازم را برای برآورد نسبت یک جامعه تعیین کنند.

هدف کلی جلسه سوم: روش‌های مقدماتی آماری در تجزیه و تحلیل داده‌ها

اهداف ویژه رفتاری جلسه سوم:

- ۱- جداول فراوانی
- ۲- تعریف فراوانی مطلق، نسبی، درصد و تجمعی
- ۳- انواع نمودارها و موارد استفاده آن‌ها
- ۴- معرفی شاخص‌های مرکزی
- ۵- معرفی شاخص‌های پراکندگی

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۳- دلیل تشکیل جداول فراوانی متغیرهای گسسته و پیوسته را بدانند.
- ۲-۳- تعریف فراوانی مطلق، نسبی، درصد و تجمعی را بدانند.
- ۳-۳- انواع نمودارها و موارد استفاده از آنها را بشناسند.
- ۴-۳- انواع شاخص‌های مرکزی را نام ببرند
- ۵-۳- تفاوت و موارد استفاده هر کدام از شاخص‌های مرکزی نام ببرند
- ۶-۳- انواع شاخص‌های پراکندگی را نام ببرند
- ۷-۳- مفهوم و دلیل استفاده از شاخص‌های پراکندگی را بدانند.

هدف کلی جلسه چهارم: روش‌های جمع‌آوری داده‌ها و اعتبار و پایایی آن‌ها.

اهداف ویژه رفتاری جلسه چهارم:

- ۱- آشنایی با انواع روش‌های جمع‌آوری داده‌ها
- ۲- آشنایی با مفهوم اعتبار و اندازه‌گیری آن
- ۳- آشنایی با مفهوم پایایی و اندازه‌گیری آن

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۴- روش‌های مختلف جمع‌آوری داده‌ها را توصیف کرده و مزایا و معایب هر یک را بیان کنند.
- ۲-۴- علل مختلف تورش را در گردآوری داده‌ها بیان کرده و راه‌های جلوگیری از آن را ذکر کنند.
- ۳-۴- خصوصیات اندازه‌گیری را توصیف و منابع اصلی خطای اندازه‌گیری را تعیین کنند.
- ۴-۴- جنبه‌هایی از اعتبار و پایایی را توصیف کرده و نحوه ارزیابی این جنبه‌ها را توضیح دهند.
- ۵-۴- معنای ضریب پایایی را تفسیر کنند.

هدف کلی جلسه پنجم: معیارهای حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و منفی در تست‌های تشخیصی

اهداف ویژه رفتاری جلسه پنجم:

- ۱- آشنایی با معیارهای حساسیت و ویژگی در تست‌های تشخیصی
- ۲- آشنایی با معیارهای ارزش اخباری مثبت و منفی در تست‌های تشخیصی

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۵- ضمن آشنایی با معیارهای حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و منفی در تست‌های تشخیصی، نحوه محاسبه آن‌ها را فراگیرد.

هدف کلی جلسه ششم: انواع خطاهای متداول در پژوهش

اهداف ویژه رفتاری جلسه ششم:

- ۱- آشنایی با انواع خطا
- ۲- رعایت نکات اخلاقی در انتخاب موضوع
- ۳- شناسایی منابع خطا

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۶- ضمن آشنایی با انواع خطاها، نحوه محاسبه آن‌ها را فراگیرد.
- ۲-۶- منابع خطا را تشخیص داده و روش‌های کاهش آن‌ها را مورد استفاده قرار دهد.

هدف کلی جلسه هفتم: اخلاق در پژوهش

اهداف ویژه رفتاری جلسه هفتم:

- ۱- آشنایی با اخلاق در پژوهش
 - ۲- رعایت نکات اخلاقی در انتخاب موضوع
 - ۳- رعایت نکات اخلاقی در انتخاب عنوان
 - ۴- رعایت نکات اخلاقی در انتخاب بیان مسئله
- در پایان دانشجو قادر باشد:**
- ۱-۱۲- نکات موردنیاز در اخلاق در پژوهش بدانند.

هدف کلی جلسه هفتم: مرور مطالب پیشین و رفع اشکالات دانشجویان

اهداف ویژه رفتاری جلسه هفتم:

- ۱- مرور مطالب پیشین
- در پایان دانشجو قادر باشد:**
- ۱-۷- نقاط ضعف خود را یافته و اصلاح نماید

منابع:

- ۱- کورلین، ایندرا پاتماناتان، آن براون لی. روش تحقیق در سیستم‌های بهداشتی. ستوده مرام، دژکام م، زعیبیم م. جلد ۲ قسمت اول. تهران؛ انتشارات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۱۳۷۶.
- ۲- منصور رضایی، بهیه مرادی. کلیات روش تحقیق در علوم پزشکی. چاپ اول. کرمانشاه؛ انتشارات چشمه هنر و دانش ۱۳۸۳.
- ۳- سعیدی ع، امیر علی اکبری ص. روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت. نشر سالمی تهران. چاپ اول ۱۳۸۴ ویرایش دوم.

روش تدریس:

- ۱- سخنرانی با ارائه پاورپوینت
- ۲- استفاده از دیتا و اینترنت **online**
- ۳- پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی: کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت بورد و پوینتر لیزری و ماژیک

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (برحسب درصد)	روش	آزمون
		۱۰ درصد		حضور فعال در کلاس
	تا ۲ هفته بعد از امتحان وقت دارند	۴۰ درصد	پروپوزال	کار عملی (واحد عملی)
		۵۰ درصد	کتبی	آزمون پایان ترم (تئوری)

مقررات و انتظارات از دانشجو:

- ۱- حضور مرتب و به‌موقع سر کلاس
- ۲- مشارکت فعال در مباحث درسی
- ۳- تهیه و ارائه پروژه

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر شهاب رضاییان	نام و امضای مدیر گروه: دکتر بهزاد مهکی	نام و امضای مدرس: دکتر امیر حسن شهبان
تاریخ ارسال:	تاریخ ارسال:	تاریخ تحویل:
تائید مدیر گروه و امضا: دکتر بهزاد مهکی	آیا طرح برای اولین بار تدوین شده بله ☐ خیر ☒	

جدول زمان بندی درس

روز و ساعت جلسه

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱		تعریف آمار، اهمیت آن در علوم پزشکی و بهداشتی، متغیرها و مقیاس های اندازه گیری.	دکتر هاشمیان
۲		تعریف جامعه، نمونه، نمونه گیری و انواع آن.	دکتر هاشمیان
۳		روش های مقدماتی آماری در تجزیه و تحلیل داده ها	دکتر هاشمیان
۴		روش های جمع آوری داده ها و اعتبار و پایایی آنها.	دکتر هاشمیان
۵		معیارهای حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و منفی در تست های تشخیصی.	دکتر هاشمیان
۶		انواع خطاهای متداول در پژوهش	دکتر هاشمیان
۷		مرور مطالب و رفع اشکالات دانشجویان	دکتر هاشمیان